

KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum 2024

# Reformernes år – svarene findes i det nære

16.–17. maj 2024

Aalborg Kongres & Kultur Center



**KL**

## TORSDAG DEN 16. MAJ 2024

### 10.00 Velkomst

*Konferencens ordstyrer: Lene Johansen, journalist*

### 10.10 TEMA: Hvad er visionen for fremtidens ældre- og sundhedsvæsen?

Når vi mødes i Aalborg til maj, kan vi ane konturerne af morgendagens ældreområde og sundhedsvæsen: De politiske forhandlinger om ældreområdet er formentlig afsluttet og Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger for sundhedsområdet er lige om hjørnet. Vi skal kunne gribe de diskussioner, der kommer til at buldre derudaf. Derfor annoncerer vi detaljerne i dette program, når vi er tættere på maj. Vi går efter højaktuel start på konferencen med masser af kant.

*Mette Kierkgaard (M), ældreminister*

*Jesper Fisker, formand, Sundhedsstrukturkommissionen*

*Jørgen Skadborg, formand, Praktiserende Lægers Organisation*

*Sisse Marie Welling (F), formand, KL's Sundheds- og Ældreudvalg (sundhed)*

*Christina Krzyrosiak Hansen (A), formand, KL's Sundheds- og Ældreudvalg (ældre)*

### 11.30 Pause

Besøg standene

### 11.55 1. nominerede til KL's Forebyggelsespris 2024

### 12.00 TEMA: Nøglen ligger i det nære – tæt på dig og mig

### 12.00 Svære beslutninger, tillid og demokratisk legitimitet

Nogle taler om polykriser, andre taler mere afdæmpet om, at der i hvert fald er mange og ret komplekse udfordringer. Uanset ordvalget, er der udbredt enighed om behovet for handling. Men de mulige løsninger deler i højere grad vandene, når det kommer til fremtidens velfærd inden for ældrepleje, det nære sundhedsvæsen og socialområdet. Og det er ikke små justeringer, der er brug for – snarere ret store transformationer, som kan ændre grundlæggende i velfærdssamfundets indretning og den samfundskontrakt, vi har med hinanden.

Millionkroner-spørgsmålet bliver så – i hvert fald for et demokrati: Hvordan værner vi om demokratisk legitimitet og tilliden til systemet og politikerne, når de store og svære beslutninger skal træffes og føres ud i livet?

*Michael Bang Petersen, professor, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet og forskningsleder for magtudredningen 2.0*

## 12.25 Tror vi for lidt på os selv og hinanden?

Hvis du ikke har læst Fluernes Herre, har du helt sikkert hørt om flokken af drenge, som strander på en øde ø, og som i fraværet af regler og retningslinjer forfalder til egoisme og konflikt. Pointen i historien er et karikeret udtryk for en forestilling om menneskets natur, som er dybt forankret i den vestlige verden – nogle steder mere end andre. Nemlig den, at mennesker har brug for, at nogen laver regler og rammer for vores gøren og laden, ellers løber vores tilbøjelighed til egennytte, dovenskab og konflikt af med os.

Ethvert system – en organisation, et lovkompleks, et team har nogle iboende antagelser om menneskets og verdens beskaffenhed. Og de antagelser er ret betydningsfulde for, hvordan systemet fungerer. Med sin seneste bog "Ufrihedens pris" opfordrer Dennis Nørmark til at vi kigger kritisk og nysgerrigt på, hvad det egentlig er for nogle grundlæggende antagelser i menneskets natur vores samfund bygger på. Og på om de er hensigtsmæssige. For måske har Fluernes Herre slet ikke ret. Hvad nu hvis menneskets primære tilbøjelighed går mod at tage ansvar, vise omsorg og have empati? Hvad nu hvis vi bliver mere kompetente, ansvarlige og omsorgsfulde, når vi har en høj grad af autonomi? Og hvad kunne det betyde for, hvordan vi tænker om styring, ledelse og arbejdet med at hjælpe mennesker i sårbare og udsatte positioner?

*Dennis Nørmark, antropolog og forfatter*

## 12.50 2. nominerede til KL's Forebyggelsespris 2024

### 12.55 Frokost

## 13.55 TEMA: Fremtidens socialområde

Danmark har en af verdens mest udbyggede socialsektorer, hvor kommunerne hver dag yder hjælp og støtte til børn, unge og voksne på det specialiserede socialområde. Kommunernes udgifter er steget markant i de senere år og bruger nu årligt mere end 60 mia. kr. på området. Kommunerne har selv fundet midlerne til væksten, men det presser dem til uhyre vanskelige prioriteringer mellem de samlede velfærdsopgaver. Derfor har KL aftalt med regeringen, at der skal sikres en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet. Ekspertudvalget på socialområdet har givet deres anbefalinger, og regeringen har inviteret forskellige parter på området til Sammen om Handicap. Fremtidens socialområde skal på plads nu, men hvilke konkrete initiativer er i spil?

*Pernille Rosenkrantz-Theil (A), social- og boligminister*

*Torben Tranæs, formand, Ekspertudvalget på socialområdet*

*Ulrik Wilbek (V), formand, KL's Socialudvalg*

## 14.45 Break out

*Se uddybende beskrivelse på de følgende sider*

Politiske forsamlingshuse	#DKPOL live
<i>Kun for folkevalgte</i>	<i>For alle øvrige deltagere</i>
1. Sundhed i fremtiden – hvor vil vi hen?	Altingets chefredaktør, Jacob Nielsen, og politiske redaktør Esben Schørring optager ugens afsnit af #DKPOL live fra den store sal i Aalborg Kongres Center
2. Reforme på socialområdet – får vi bedre styringsmuligheder i fremtiden?	
3. Investeringer i en arbejdsstyrke, der baner vejen for velfærd	
4. Et frisat ældreområde?	
5. Når AI rammer kommunen – muligheder og dilemmaer	

## 15.45 **Pause**

Besøg standene

## 16.10 **3. nominerede til KL's Forebyggelsespris 2024**

## 16.15 **Demokratisk samtale: Samfundskontrakten i spil**

Velfærdssamfundet og den tilhørende samfundskontrakt har været en succes for Danmark. Men verden – både den store og vores eget lille hjørne – er i hastig forandring på alle fronter, og alt tyder på, at vi skal gentænke måden, vi har indrettet velfærdssamfundet på. At både samfundskontrakten og velfærdsmodellen skal transformeres. I løbet af det seneste år har debatten fyldt i den offentlige samtale. Og med god grund, for det er en helt nødvendig samtale, som borgere, borgmestre og folketingspolitikere skal have med hinanden.

Derfor har vi inviteret nogle af de markante stemmer i debatten til dialog om helt centrale spørgsmål: Hvad er velfærdssamfundet/velfærdsmodellens eksistensberettigelse anno 2024 – og i fremtiden? Hvordan skal vi egentlig forstå velfærd/det gode liv? Hvor bør ansvaret for velfærd ligge? Og hvad er de rigtige prioriteringer, når det kommer til, hvad der er kommunernes ansvar og opgaver?

*Martin Lidegaard (B), Politisk leder og forfatter til Generationskontrakten*

*Marie Bjerre (V), digitaliserings- og ligestillingsminister og medforfatter til Må jeg være fri*

*Maj My Humaidan, forfatter til Ærømanifestet*

*Nina Smith, professor, Institut for Økonomi, Aarhus Universitet*

*Dea Seidenfaden, forperson Dansk Psykolog Forening.*

## 17.10 **Tak for i dag**

## 19.30 **Aftenprogram: Middag og underholdning**

## FREDAG DEN 17. MAJ 2024

### 08.55 Morgensang

### 09.05 Vinder af KL's Forebyggelsespris 2024

### 09.15 Ryk det nære sundhedsvæsen ind i opgangen

I takt med at sygehusvæsenet er blevet centraliseret og specialiseret, er behovet for et nært og sammenhængende sundhedsvæsen vokset. Og det er mere end på høje tid at få udviklet og investeret i de sundhedsindsatser, som rigtig mange danskere har brug for i deres dagligdag. Dem med en eller flere kroniske sygdomme, de skrøbelige ældre og mennesker med psykiske lidelser. Samtidig må vi sande, at det allerede er svært at skaffe personale nok til at imødekomme behovene – især hvis vi fortsætter business as usual. Og for mange er sundhedstilbuddene alt for langt væk.

Der er brug for nytænkning. Og nye visioner! Visioner, der kan forankre det nære sundhedsvæsen helt tæt på borgernes hverdag. Hvor sundhed ikke kun er behandling. Hvor borgere ikke bliver reduceret til patienter. Hvor civilsamfundet kan spille en anden og større rolle. Og hvor den almene sektors fysiske rammer og sociale infrastruktur bidrager til at styrke de lokale sundhedsindsatser.

*Bent Madsen, adm. direktør, BL – Danmarks Almene Boliger*

*Christian Harsløf, direktør, KL*

*Repræsentant fra KL's sundheds- og ældreudvalg*

### 10.00 Pause

Besøg standene

### 10.25 Break out: Sessioner

*Se uddybende beskrivelse på de følgende sider*

Session 1: Fra systemvelfærd til relationel velfærd

Session 2: Gentænk velfærd: Forstør og forstærk lokal bærekraft

Session 3: En vision for fremtidens forebyggelse

Session 4: Boligpolitik som løftestang for sundhed, trivsel og fællesskaber

Session 5: Hvad kan vi med de nye med data på sundheds- og ældreområdet?

### 11.25 Man kan ikke gå gennem livet uden det gør nas

Langt de fleste børn og unge trives og har det godt. Men vi ser i disse år desværre en bekymrende udvikling med stigende mistrivsel. Samme udvikling ses også i andre lande. Der er generel enighed om, at årsagerne er komplekse, og at der ikke findes enkle forklaringer og løsninger. Ikke desto mindre er vi som samfund nødt til at søge svar på udfordringen.

I sommeren 2023 nedsatte regeringen Trivselskommissionen med det formål at komme med anbefalinger, der understøtter børn og unges trivsel, myndiggørelse og livsmod. Trivselskommissionen afleverer sine anbefalinger ved udgangen af 2024, men vi har inviteret kommissionens formand, Rasmus Meyer, til at dele sine foreløbige refleksioner med os.

*Rasmus Meyer, formand, Trivselskommissionen og forstander på Krogerup Højskole*

### 12.00 Tak for i dag – Take-away-frokost ved udgangen

## Politiske forsamlingshuse – kun for folkevalgte

### 1. Sundhed i fremtiden – hvor vil vi hen?

Sundhedsstrukturkommissionen overleverer i juni deres modeller for fremtidens sundhedsvæsen til regeringen. I forsamlingshuset har du mulighed for at drøfte med andre politikere, hvad du mener fremtidens sundhedsvæsen skal kunne. Hvordan skaber vi et sundhedsvæsen, der både favner de mange og det specialiserede? Og hvordan kan strukturændringer understøtte dette? Kom med til en politisk debat, hvor vi giver regeringen inspiration til deres igangværende arbejde med at tegne stregerne for fremtidens sundhedsvæsen.

*Moderator: Christian Harsløf, direktør KL*

*Sisse Marie Welling, medlem af KL's Sundheds- og Ældreudvalg*

*Flemming Møller Mortensen, sundhedsordfører Socialdemokratiet*

*Monika Rubin, sundhedsordfører Moderaterne*

### 2. Reformen på socialområdet – får vi bedre styringsmuligheder i fremtiden?

Kommunernes udgifter til det specialiserede socialområde er igennem en årrække fortsat med at vokse. Hvis det fortsætter, uden at vi som samfund gør noget, så vil presset på andre velfærdsområder, som vi har set de senere år, bare blive ved. I dette politiske forsamlingshus sætter vi fokus på de forandringer, som regeringen forventer at gennemføre i nær fremtid, og drøfter, hvilke lokale styringsmuligheder, der kan bringes i anvendelse, for at tøjle udgifterne på området. Kom med til politisk debat med bl.a. social- og boligministeren.

*Moderator: Lene Johansen*

*Ulrik Wilbek, Formand for KL's Socialudvalg*

*Pernille Rosenkrantz-Theil, social- og boligminister (S)*

### 3. Investeringer i en arbejdsstyrke, der baner vejen for velfærd

Velfærdssamfundet står over for store udfordringer, men fortællingen kan ikke stå alene længere. Vi skal handle. Og måske kan vi faktisk blive den første generation, der efterlader vores velfærdssamfund i bedre stand, end vi modtog det? Et samfund, hvor manglende arbejdskraft ikke er en del af udfordringsbilledet. Vi skal vise, at der er veje at gå – og ikke nødvendigvis kun én. I dette politiske forsamlingshus sætter vi fokus på investeringer, der kan sikre en arbejdsstyrke til vores velfærd ved at bringe forskellige løsninger og prioriteringer på banen, der på hver deres facon viser en vej for fremtidens arbejdsstyrke.

*Moderator: Nanna Skovgaard, kontorchef KL*

*Rolf Dalsgaard Johansen, direktør for Social og Sundhed, Haderslev Kommune*

*Mette Jensen (C), byrådsmedlem, Hjørring Kommune*

*Maria Larsen, afdelingsleder, ældrecenter Vesterlund, Hjørring Kommune*

*Michael Andersen, teamleder Jobformidling, bosætning og integration, Hjørring Kommune*

### 4. Et friskt ældreområde?

Der er mange positive takter i den vision og udvikling af ældreområdet, som regeringens reform af ældreplejen lægger op til. Øget selvbestemmelse. Tillid til medarbejdere og ledere. Bedre samspil med civilsamfundet. Færre tilsyn og mindre bureaukrati. Og øget brug af velfærdsteknologi. Men på trods af gode takter, vil implementering af elementerne kræve en stor omstilling for både politikere og medarbejdere. I dette politiske forsamlingshus stiller vi skarpt på, hvad de bebudede ændringer kræver af de forskellige niveauer og hvordan politikere kan understøtte mere tillid og selvbestemmelse i ældreplejen.

*Moderator: Hanne Agerbak, kontorchef KL*

*Ulrik Kjær, professor Institut for statskundskab, Syddansk Universitet*

## **5. Når AI rammer kommunen – muligheder og dilemmaer**

I forsamlingshuset om AI vil vi sætte fokus på, hvordan man som politiker kan forholde sig til den nye teknologi, når den rammer kommunen. Hvordan understøtter og faciliterer man på bedste vis, så man får mest muligt ud af den nye teknologi. Hertil er der en række etiske, organisatoriske og arbejdsgangsmæssige dilemmaer, som man som politiker skal forholde sig til. Kom med til politisk debat med bl.a. digitaliserings- og ligestillingsminister Marie Bjerre.

*Moderator: Ida Thuesen, vicedirektør/kommunikationschef KL*

*Marie Bjerre, digitaliserings- og ligestillingsminister (V)*

*Mette Lindgaard, managing director og partner, Boston Consulting Group*

*Ulrik Andersen, kommunaldirektør, Thisted Kommune*

## Sessioner – for alle deltagere

### 1. Fra systemvelfærd til relationel velfærd

Fokus på at arbejde relationelt med borgerne for at afklare borgerens ressourcer og behov kan være en af vejene, når der skal tages hånd om udsatte borgere i en tid med knappe ressourcer. Erfaringer viser, at det at arbejde med relationen til borgerne kan give bedre resultater for borgerne, men samtidig også mere effektive indsatser og dermed bedre ressourceudnyttelse. Men hvad vil det egentlig sige at arbejde med relationel velfærd frem for velfærdsarbejde på systemets præmisser? Hvilken betydning har en omstilling til relationel velfærd for medarbejdere, borgere og kommuneøkonomi? Og hvor skal man tage fat for at omstille en organisation og kultur til relationel velfærd? I sessionen zoomer vi ind på potentialerne ved at arbejde med relationel velfærd og drøfter, hvad der skal til for at komme derhen, hvor tillid, relationer og samarbejder på borgerens præmisser får primært fokus.

*Moderator: Janet Samuel, kontorchef KL*

*Helle Øbo, adm. direktør, Askovfonden*

*Mette Spring, børne- og forebyggelseschef, Horsens Kommune*

### 2. Gentænk velfærd: Forstør og forstærk lokal bærekraft, kollaborativt lederskab og alternativ økonomi

Meget tyder på at vores samfundskontrakt må genforhandles. Vi ser en bevægelse fra New Public Management, der ser velfærd som en serviceydelse, der skal leveres til (passive) borgere til New Public Entrepreneurship, der forstår velfærd som dét vi er sammen om at skabe lokalt. Spørgsmålet er, hvordan kan vi skabe politiske velfærdsdesigns, der kan skabe en transformation fra ledelse af ofte omkostningstunge og dyre lineære leverancer til ledelse af mere organiske, mærkbare og cirkulære økosystemer, der fremmer lokale steder og egne, der blomstrer og trives gennem aktiv deltagelse og lokal økonomi? I denne session dykker vi ned i, hvordan aktionslæringsprocessen Laboratoriums til Lokal bærekraft gennem eksperimenterende velfærdsdesigns har bidraget til at gentænke kommunens rolle i forhold til at skabe, aktivere og mobilisere lokale aktører, steder og ressourcer.

*Christa Breum Amhøj, ph.d. i styringsteknologier, ekstern lektor på CBS og medstifter af Aktionsuniversitetet*

*Ida Byrge Sørensen, direktør, Faxe Kommune*

*Gitte Aagård, udviklingskonsulent, Guldborgsund Kommune*

*Ulla Svendsen, leder, Sundhedscenter Vest, Ringkøbing-Skjern Kommune*

*Janne Nielsen, leder, aktivitetsområdet sundhed og omsorg, Ringkøbing-Skjern Kommune*

### 3. En vision for fremtidens forebyggelse

Vores velfærdssamfund og sundhedsvæsen er under pres, der er hverken hænder eller penge nok til kun at have fokus på at behandle os ud af problemerne. Der er behov for i langt højere grad at prioritere at fremme sundheden og forebygge sygdom. Men det kræver politisk mod at bruge den viden, der er om, hvad der virker, og samtidig skal vi som samfund finde på nye måder at samarbejde om sundheds- og velfærdsopgaverne. Kom og vær med i debatten, når KL's nye forebyggelsesudspil bliver præsenteret.

*Mette Lolk Hanak, Forebyggelseschef, Kræftens Bekæmpelse*

*Charlotte Bach Thomassen, landsformand for DGI og næstformand i Frivilligrådet*

### 4. Boligpolitik som løftestang for sundhed, trivsel og fællesskaber

Boligen, boligområdet og lokalsamfundet har betydning for den enkeltes trivsel og livskvalitet. Men måske skal vi også interessere os for, hvordan boligpolitik spiller sammen med behovet for nye løsninger til fremtidens velfærd. Hvor kommer fremtidens ældre til at bo? Hvordan kan boligpolitik styrke både ældres livskvalitet og mulighederne for, at fremtidens ældre kan få den nødvendige pleje og omsorg? Og skal kommunerne overhovedet have en rolle i forhold til boligforsyningen?

*Curt Liliegreen, projektdirektør ved Boligøkonomisk Videnscenter*

### 5. Hvad kan vi med de nye data på sundheds- og ældreområdet?

Kommunerne har igennem mange år arbejdet med at standardisere dokumentationen på sundheds- og ældreområdet. Sammenlignelige data fra næsten alle landets kommuner sendes nu videre til anvendelse i kommunerne via FLIS, i Sundhedsdatastyrelsen og i RKKP (regionernes kliniske kvalitetsudviklingsprogram). Sessionen vil give et bud på, hvad vi kan bruge disse data til. Hvordan data giver indsigt i de kommunale opgaver og processer, hvordan data kan give ny indsigt i kombination med viden om borgerforløb fra hospital og almen praksis – og hvordan data kan omsættes til at øge kvaliteten af de indsatser vi yder til borgerne.



*Nanna Skovgaard, kontorchef, Sundhed og Ældre, KL*

*Mikkel Grimmeshave, direktør, Sundheds-, Ældre- og Handicapforvaltningen, Hjørring Kommune*